

RESSÒ DE LA PARAULA

Un amor tan diferent?

Volem imaginar-nos ara l'amable lector en plenes vacances, durant una estona de bon relax, còmodament assegut, sota un arbre, gaudint de la brisa refrescant, en silenci, amb el llibre de les carmelites *Una luz tan diferente. Páginas escogidas del Libro de la Vida* a les mans, llegint i fent-se preguntes essencials. Aquelles preguntes que no treuen la pau, sinó que precisament permeten assolir-la i dormir bé, com diu el salmista (Salm 3,6).

Entre aquestes preguntes hi ha una que ja havíem formulat: aquesta llum és realment tan diferent? O, si traduïm, tal com vàrem suggerir, aquest amor és tan diferent?

La diferència es refereix al contrast que santa Teresa visqué entre la llum i l'amor ja assolits, i les petites llums i amors que fins aleshores havia anat trobant a la vida. Però la pregunta ve justificada perquè la troballa d'aquesta gran llum ha estat precedida per un llarg camí fet, fins i tot dins el convent, com a consagrada, durant més de vint anys de recerca personal. Com explicar que allò més desitjat sigui tan diferent del que al llarg de tant de temps semblava poder-s'hi trobar? Si les vivències i les coses que anava trobant eren absolutament diferents a aquesta llum, perquè feien retardar la seva trobada? Eren mera aparença, o també eren una certa llum i un cert amor?

No volem donar la impressió de plantejar aquí cap «elucubració» fora de la nostra vida. En realitat estem posant en qüestió el que fem i vivim cada dia, incloses les vacances. No estem lluny de santa Teresa, que vivia molt personalment i molt humanament cada experiència, com ara una amistat, un desencany, un elogi, un retret, un èxit, un fracàs, una alegria i una tristesa, una claredat i una foscor. Ni estem lluny d'ella pel que fa a la vida estrictament religiosa, quan li costava posar-s'hi a pregar, o quan es perdia en lectures o pensaments, o quan les pràctiques religioses esdevenien avorrides i rutinàries...

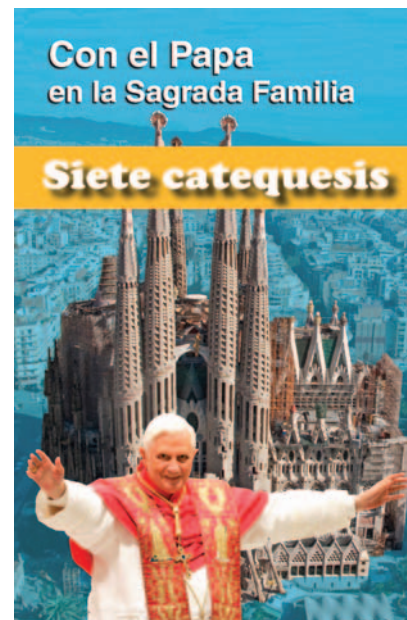
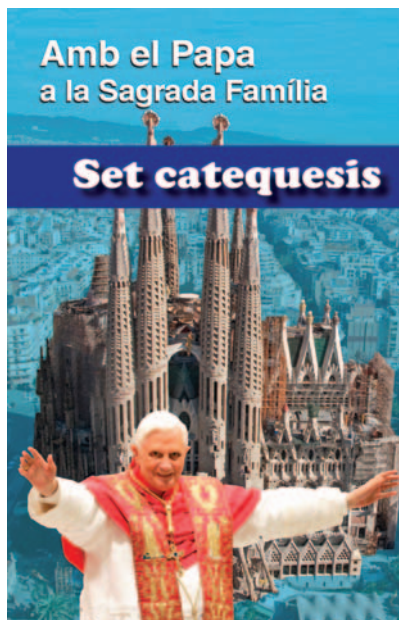
En efecte, cerquem les relacions d'amistat, el treball, la convivència diària, l'economia, l'oci, etc., perquè cadascuna d'aquestes coses té la seva llum i el seu amor. No són mera aparença, ni un engany. Això sí: no són la llum ni l'amor. El que ens passa és que potser no ens adonem que, quan vivim, sempre estem cercant i, si cerquem, és que no estem mai satisfets. La nostra bogeria arriba a pretendre gaudir de les coses com si fossin l'absolut, de manera que les explotem al màxim i esgotem tot allò que anem trobant a la vida (inclús les persones). El resultat: escombraries de llaunes buides.

Molt diferent fou l'itinerari de santa Teresa: aviat es va adonar de la realitat.

- Viure tot posant-hi el cor, apassionadament, però sense ofegar cap moviment interior de desitjar sempre més.
- Triar el camí més directe: deixant les coses, que «no poden ser per a sempre», esforçar-se en assolir allò que perdura.
- Fer camí amb humilitat, deixant-se estimar, fins a ser vençut per Aquell que és la Llum i l'Amor.

Ja vindrà després el moment de recuperar les coses amb altres ulls. Missatges molt recomanables per a les vacances de aquells que patim la crisi econòmica (política, cultural, humana...?).

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Catequesis per preparar la visita del Sant Pare

► L'Arquebisbat de Barcelona ha editat unes catequesis per preparar la visita del Sant Pare del proper 7 de novembre. El llibre es titula *Amb el Papa a la Sagrada Família* i té unes 100 pàgines, que s'obren amb una presentació del cardenal Martínez Sistach. Després inclou 7 catequesis: 3 sobre sant Pere amb els textos que Benet XVI li dedicà en les audiències generals de l'any 2006, titulades: «Pere, el pescador», «Pere, l'apòstol», «Pere, la roca damunt la qual Crist ha fundat l'Església»; 2 catequesis sobre Gaudí, titulades «L'itinerari de fe d'un home de Déu», «El laic compromès amb el seu món i l'artista com a comunicador de la bellesa de Déu»; i les 2 darreres catequesis, titulades «El temple de la Sagrada Família com a altar, casa i testimoni» i «La família de Natzaret com a referència espiritual». El llibre també inclou el text de la pregària per preparar la visita del Sant Pare.

Se n'han fet edicions catalana i castellana. Se'n poden demanar exemplars a Secretaria General de l'Arquebisbat (c/ Bisbe 5, 08002 Barcelona, tel. 932 701 012, visitasantpare@arqbcn.cat).

GLOSSA

Valors viscuts, fidelitat al compromís

Un llibre que recull un epistolari escrit en temps de la guerra civil m'ha portat a unes reflexions sobre el que signifiquen les grans personalitats que engendra una realitat viva. L'autor en qüestió va viure moments durs i difícils i fa recordar allò que tan sovint oblidem: que el tremp i la fortalesa amb què les persones afronten les situacions més extremes són decisius. Contínuament podem comprovar que l'ésser humà ateny cims de la seva humanitat si no es deixa aclaparar per la seva dissort personal i col·lectiva, si aprèn a no renunciar i a no sotmetre's, si sap descobrir la presència de Déu que el depassa i l'interpel·la. Això potser ens agrada escoltar-ho, però no sempre estem disposats a viure-ho. Sovint perquè ens agraden les coses fàcils però, també, perquè hi ha coses que ens semblen, aparentment, impossibles.

Ens calen aquestes figures exemplars. No pas per mitificar-les, sinó per convèncer-nos d'allò que podem viure com a persones i com a creients per fer possible el nostre present, per construir el nostre futur personal, eclesial i social. Persones que ens mostrin que tota la vida és indissociable d'una tasca i, per tant, que convé descobrir-la i ser-hi fidel en els viaranyos de la vida, sabent que fidelitat en el compromís no és repetició sinó voluntat de donar en cada moment la resposta adequada.

Al nostre voltant —potser també nosaltres ho fem— s'erigeixen i cauen ídols que, com diu el salm, «són obra d'homes i res més», i això ens fa, alhora, crèduls i desconfiats. Som temptats de creure que només els temps excepcionals donen figures excepcionals. No ens ha de servir, però, de coartada, perquè les persones que avui considerem excepcionals no pretenien ser-ho. Pretenien ser autèntiques, coherents, compromeses i, potser amb la nostra evident no excepcionalitat, el que fem és, en darrer terme, justificar les nostres vacil·lacions, incoherències i renúncies. El que és central d'aquestes figures no és la seva excepcionalitat, sinó la fidelitat a les opcions que les van fer possibles i que les van definir. Els grans valors només existeixen en nostres concrets. Ens hem de preguntar quins valors, de fet, encarnem personalment en el nostre dia a dia.

En acabar la lectura d'aquest i altres textos semblants, és forçós preguntar-se què dona gruix i sentit a les nostres vides. Què és *fonament* i què és només *ornament*. Només així serem fidels al testimoni escrit i viscuit de les persones que, com l'autor en qüestió, ens han precedit en l'amor i servei a Déu, a la seva terra i als seus germans, els homes i les dones. «Afegeix-te a l'assemblea dels ancians, agafa't a la seva saviesa» (*Sir 6,34*).

Enric Puig Jofra, SJ

SANT JAUME APÒSTOL

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 4,33;5,12.27-33;12,1b.2)

En aquells dies, el testimoni que els apòstols donaven de la resurrecció de Jesucrist, el confirmaven amb el poder que tenien d'obrar molts miracles i prodigis entre el poble. Els guardes s'emportaren els apòstols i els presentaren al sanedrí. El gran sacerdot començà així el seu interrogatori: «Us vam prohibir severament d'ensenyar res més en el nom de Jesús, però vosaltres heu omplert Jerusalem de les vostres doctrines i voleu fer-nos culpables de la sang d'aquest home.» Pere i els apòstols contestaren: «Obeir Déu és primer que obeir els homes. El Déu dels nostres pares ressuscità Jesús, que vosaltres havíeu mort penjant-lo en un patíbul. La dreta de Déu l'ha enaltit com a Capdavanter i Salvador, per concedir al poble d'Israel la conversió i el perdó dels pecats. Nosaltres en som testimonis, i n'és també testimoni l'Esperit Sant que Déu ha donat a tots els qui l'obeeixen.» Ells, en sentir això, s'exasperaven i volien condemnar-los a mort. Més tard el rei Herodes féu matar amb l'espasa Jaume, el germà de Joan.

▶ Salm responsorial (66)

R. Que us lloïn les nacions, Déu nostre, que us lloïn tots els pobles a l'hora.

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi, / que ens faci veure la claror de la seva mirada. / La terra coneixerà els vostres designis, / i veuran tots els pobles la salvació. R.

Que s'alegrin els pobles i cridin de goig. / Vós regiu el món amb justícia, / regiu les nacions amb rectitud, / i guieu els pobles de la terra. R. La terra ha donat el seu fruit, / el Senyor, el nostre Déu, ens beneeix. / Que Déu ens beneeixi, / i el venerin d'un cap a l'altre de la terra. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (2Co 4,7-15)

Germans, portem el tresor del ministeri que Déu ens ha confiat, com en gerres de terrissa. Així queda ben clar que aquest poder altíssim ve de Déu, i no pas de nosaltres. Quan les contrarietats ens envolten per tot arreu, no quedem del tot encerclats; quan no sabem com escapar-nos, a la fi trobem la sortida; quan els qui ens persegueixen ja ens tenen a les mans, no quedem del tot abandonats; quan ens trobem per terra en la lluita, no arribem a perdre-hi la vida. Sempre i per tot arreu portem la mort de Jesús en el nostre cos, perquè també en el nostre cos es manifesti en el seu esclat la vida de Jesús. És ben bé així: nosaltres vivim, però per causa de Jesús, sempre estem a mercè de la mort i així la vida de Jesús manifesta el seu esclat en la nostra carn mortal. D'aquesta manera, ni la mort no deixa mai de fer en nosaltres la seva obra, ni la vida, en vosaltres.

L'Esriptura diu: «Em sento ple de fe, i per això he parlat.» Nosaltres, doncs, que tenim el mateix Esperit de la fe, també ens sentim plens d'aquesta fe, i per això parlem, i sabem que aquell qui ressuscità Jesús, el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb Jesús i ens portarà a la seva presència juntament amb vosaltres. Perquè tot això és en bé vostre; així la gràcia de Déu, que es multiplica a mesura que s'estén a molta gent farà que sigui desbordant l'acció de gràcies a la seva glòria.

▶ Evangeli segons sant Mateu (Mt 20,20-28)

En aquell temps, la mare de Jaume i Joan, fills de Zebedeu, anà a trobar Jesús amb els seus fills i es prosternà per demanar-li un favor. Jesús li digué: «Què demanes?» Ella li respongué: «Maneu que en el vostre Regne aquests dos fills meus seguïn l'un a la vostra dreta i l'altre a la vostra esquerra.» Jesús contestà: «No sabeu què demaneu. ¿Podeu beure el calze que jo he de beure?» Ells li diuen: «Sí que podem.» Els diu Jesús: «És cert, vosaltres beureu el meu calze, però seure a la meva dreta i a la meva esquerra, no sóc jo qui ho he de concedir; és per aquells a qui el meu Pare ho ha reservat.» Quan els altres deu sentiren tot això, s'indignaren contra els dos germans, però Jesús els cridà i els digué: «Ja sabeu que, en totes les nacions, els governants disposen dels seus súbdits com si en fossin amos, i els grans personatges mantenen els altres sota el seu poder. Entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important entre vosaltres ha de ser el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer ha de ser el vostre esclau com el Fill de l'home, que no ha vingut a fer-se servir, sinó a servir els altres, i a donar la seva vida com a preu de rescat per tots els homes.»

▶ Lectura del libro de los Hechos de los Apóstoles (Ac 4,33;5,12.27-33;12,1b.2)

En aquellos días, los apóstoles daban testimonio de la resurrección del Señor Jesús con mucho valor y hacían muchos signos y prodigios en medio del pueblo. Los condujeron a presencia del Sanedrín y el sumo sacerdote los interrogó: «¿No os habíamos prohibido formalmente enseñar en nombre de ese? En cambio, habéis llenado Jerusalén con vuestra enseñanza y queréis hacernos responsables de la sangre de ese hombre.» Pedro y los apóstoles replicaron: «Hay que obedecer a Dios antes que a los hombres. El Dios de nuestros padres resucitó a Jesús, a quien vosotros matasteis, colgándolo de un madero. La diestra de Dios lo exaltó, haciéndolo jefe y salvador, para otorgarle a Israel la conversión con el perdón de los pecados. Testigos de esto somos nosotros y el Espíritu Santo, que Dios da a los que le obedecen.» Esta respuesta los exasperó, y decidieron acabar con ellos.

Más tarde, el rey Herodes hizo pasar a cuchillo a Santiago, hermano de Juan.

▶ Salmo responsorial (66)

R. Oh Dios, que te alaben los pueblos, que todos los pueblos te alaben. El Señor tenga piedad y nos bendiga, / ilumine su rostro sobre nosotros; / conozca la tierra tus caminos, / todos los pueblos tu salvación. R.

Que canten de alegría las naciones, / porque riges el mundo con justicia, / riges los pueblos con rectitud / y gobiernas las naciones de la tierra. R.

La tierra ha dado su fruto, / nos bendice el Señor, nuestro Dios. / Que Dios nos bendiga; que le teman / hasta los confines del orbe. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los corintios (2Co 4,7-15)

Hermanos: Este tesoro del ministerio lo llevamos en vasijas de barro, para que se vea que una fuerza tan extraordinaria es de Dios y no proviene de nosotros. Nos aprietan por todos lados, pero no nos aplastan; estamos apurados, pero no desesperados; acosados, pero no abandonados; nos derriban, pero no nos rematan; en toda ocasión y por todas partes, llevamos en el cuerpo la muerte de Jesús, para que también la vida de Jesús se manifieste en nuestro cuerpo.

Mientras vivimos, continuamente nos están entregando a la muerte, por causa de Jesús; para que también la vida de Jesús se manifieste en nuestra carne mortal. Así, la muerte está actuando en nosotros, y la vida en vosotros. Teniendo el mismo espíritu de fe, según lo que está escrito: «Creí, por eso hablé», también nosotros creemos y por eso hablamos; sabiendo que quien resucitó al Señor Jesús también con Jesús nos resucitará y nos hará estar con vosotros.

Todo es para vuestro bien. Cuantos más reciban la gracia, mayor será el agradecimiento, para gloria de Dios.

▶ Evangelio según san Mateo (Mt 20,20-28)

En aquel tiempo, se acercó a Jesús la madre de los Zebedeos con sus hijos y se postró para hacerle una petición. Él le preguntó: «¿Qué deseas?» Ella contestó: «Ordena que estos dos hijos míos se sienten en tu reino, uno a tu derecha y el otro a tu izquierda.» Pero Jesús replicó: «No sabéis lo que pedís. ¿Sois capaces de beber el cáliz que yo he de beber?» Contestaron: «Lo somos.» Él les dijo: «Mi cáliz lo beberéis; pero el puesto a mi derecha o a mi izquierda no me toca a mí concederlo, es para aquellos para quienes lo tiene reservado mi Padre.» Los otros diez, que lo habían oído, se indignaron contra los dos hermanos.

Pero Jesús, reuniéndolos, les dijo: «Sabéis que los jefes de los pueblos los tiranizan y que los grandes los oprimen. No será así entre vosotros: el que quiera ser grande entre vosotros, que sea vuestro servidor, y el que quiera ser primero entre vosotros, que sea vuestro esclavo. Igual que el Hijo del hombre no ha venido para que le sirvan, sino para servir y dar su vida en rescate por muchos.»

Imatge de sant Jaume, que des del famós Pórtic de la Glòria acull els pelegrins a Santiago de Compostel·la

COMENTARI

No sabeu què demaneu

L'Evangelí d'avui ens situa en el camí cap a Jerusalem. Conscient del que l'espera, Jesús anuncia per tercera vegada la seva passió, mort i resurrecció. La reacció a aquest anunci és una escena insòlita en què els deixebles demostren que no han entès les seves paraules. A diferència de l'evangelí de Marc, on els fills de Zebedeu prenen la iniciativa, aquí és la seva mare qui intercedeix per ells davant Jesús.

Els volien els primers llocs al costat del Crist, els llocs destinats a les persones més importants, els llocs que són distintiu de glòria, fama, prestigi. No saben el que demanen. No saben que per estar al costat del Mestre no calen privi-

legis. El que compta no és la glòria sinó la creu. Fins i tot es creuen capaços de beure la mateixa copa de Jesús, és a dir, capaços de viure la seva passió.

Al mal exemple de Jaume i Joan, s'afegeix el dels altres deixebles que reaccionen indignats contra la intervenció dels dos germans. En el fons, ells també desitjaven els primers llocs, però no gosaven dir-ho. Ells també somiaven en honors, poder i privilegis temporals.

La resposta de Jesús no es fa esperar. Amb tres sentències els dona una lliçó magistral. En la primera fa referència a la manera despòtica com governen els caps de les nacions. En la segona es dirigeix als futurs responsables de les co-

munitats cristianes: hauran de fer-se esclaus i servidors dels súbdits. En la tercera, Jesús, tot identificant-se amb el Fill de l'home, revela la seva missió redemptora: donar la vida per a la salvació de tota la humanitat.

Els primers llocs semblen agradar tot-hom. De fet, la gent els ambiciona, els busca mitjançant tota mena d'estratègies, i en algunes ocasions fins i tot els compra. Com si d'ells depengués la felicitat. Des de l'òptica cristiana, és just el contrari. Jesús, encara que ens costi d'entendre, no va venir a ser servit sinó a servir.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): Jr 13,1-11 / Dt 32,18-19.20.21 / Mt 13,31-35
- **dimarts**: Jr 14,17-22 / Sl 78 / Mt 13,36-43
- **dimecres**: Jr 15, 10.16-21 / Sl 58 / Mt 13,44-46
- **dijous**: 1Jn 4,7-16 / Sl 33 / Jn 11,19-27 (o bé: Lc 10,38-42)
- **divendres**: Jr 26,1-9 / Sl 68 / Mt 13,54-58
- **dissabte**: Jr 26, 11-16 / Sl 68 / Mt 14,1-12
- **diu-menge** vinent, XVIII de durant l'any (lit. hores: 2a setm.): Coh 1,2;2,21-23 / Sl 89 / Col 3,1-5.9-11 / Lc 12,13-21.

DIÀLEGS SOBRE LA FE

La forma d'un diàleg

En aquest llibre he adoptat la forma de diàleg seguint com a model alguns dels grans pensadors de la història de la filosofia cristiana com el mateix sant Agustí. En bona part de la seva obra reproduceix diàlegs i, a través de l'intercanvi de paraules i de silencis, s'entreveu la veritat. Un diàleg especialment lluminós que inspira aquest modest llibre és el *De magistro*, on sant Agustí dialoga amb el seu fill Adeodat. El fill va posant preguntes al seu pare i el pare en respon algunes, però en suscita de noves.

El llibre —del qual en aquesta sèrie s'oferiran algunes pàgines— no pretén ser un catecisme infantil, menys encara un catecisme per a adults. No tinc autoritat, ni capacitat per fer una obra d'aquest tipus. Tampoc no és una apologia de la fe, ni una defensa racional de les veritats del *Credo*.

És, senzillament, un instrument, que espero que sigui útil a les mares i els pares que s'atreveixen a parlar de Déu als seus fills.

Sentim una certa por a l'hora de parlar de Déu. Experimentem neguit, perquè hi ha un univers de preguntes al tinter que no som capaços de respondre. Amb tot, cal parlar-ne obertament. No es pot oblidar, però, que la millor manera de fer-lo present en la vida familiar és a través del testimoni d'un amor incondicional que es bolca, a fons perdut, que s'abandona i no espera res. Absolutament res.

I ara una breu presentació dels dialogants. L'Oriol té dotze anys. Té una immensa curiositat per tot el que veu i toca. Res no l'atura en la seva capacitat de preguntar i, molt sovint, posa la seva mare contra les cordes. La Gràcia és la mare de l'Oriol. Té trenta-nou anys. És mestra i sap que la fe és el tresor més gran que pot comunicar als seus fills. És una dona que té una rica espiritualitat i que prega molt sovint.

Francesc Torralba

(*Ah, sí? Com parlar de Déu als infants*, Editorial Claret)

El testimonio del científico Ampère

Federico Ozanam —que más tarde sería profesor de la Universidad de la Sorbona en París y a los 18 años fundó la Sociedad de San Vicente de Paúl y las Conferencias del mismo nombre hoy presentes en todo el mundo y célebres por su caridad— pasaba una grave crisis de fe y entró en una iglesia de París, buscando reposo, ayuda, luz... En un rincón, cerca del sagrario, vio a un caballero que, sin ningún complejo, estaba en profunda oración. Ozanam se acercó a él y vio que era el gran físico, matemático y pensador francés Andrés María Ampère, miembro de la Academia de Ciencias de París.

El Dr. Ampère fue el descubridor y fundador de la electrodinámica y, en su honor, un Congreso Internacional de la Electricidad acordó dar su nombre a la unidad física de intensidad eléctrica: el *amperio*.

Más adelante, Ozanam dijo:

—«El científico Ampère, hombre de fe católica, me causó la más profunda impresión y su testimonio me convenció más que los libros y los sermones.»

No son los argumentos los que forjan, guían y arrastran a jóvenes y a mayores, sino el testimonio de la propia vida, de la fe, de la esperanza, del amor.

—Santa Teresa de Jesús aconsejaba: «Todos hemos de procurar ser predicadores con las obras.»

—San Juan Crisóstomo afirmaba: «Creerán en nuestras obras, más que en cualquier otro discurso.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

25. ✚ Diumenge. Diada de Sant Jaume (anomenat el Major), apòstol (†44, per Pasqua), de Betsaida, germà de Joan (fills de Zebedeu), patró d'Espanya; santa Valentina, vg. i mr.

26. Dilluns. Sant Joaquim i santa Anna, pares de la Verge Maria (tradicció iniciada s. II).

27. Dimarts. Sant Cugat (Cucufate), mr. barceloní (s. IV), d'origen africà, venerat, entre altres indrets, a Sant Cugat del Vallès; santes Juliana i Semproniana, vgs. i mrs. de Mataró, patrones d'aquesta ciutat; sant Pantaleó, metge mr.; sant Celestí I, papa (422-432); sant Aureli, mr.

28. Dimecres. Santa Caterina Thomàs, vg. agustina, de Mallorca; sant Víctor I, papa africà i mr.; beat Urbà II, papa

(francès, 1088-1089); sants Nazari i Cels, mrs.; sant Ursus, abat; sant Pere Poveda, prev. i mr.

29. Dijous. Santa Marta, germana de Maria i de Llätzer, amics de Jesús residents a Betània, patrona dels hostalers i taverners; sant Adam, el primer humà; sant Fèlix III, papa (romà, 483-492).

30. Divendres. Sant Pere Crisòleg (s. IV-V), bisbe de Ravenna i doctor de l'Església; màrtirs de Sant Joan de Déu (Calafell i altres indrets, 1936); sants Abdó o Abdon i Senén (popularment Nin i Non), mrs., patrons dels hortolans; sant Justí de Jacobis, bisbe.

31. Dissabte. Sant Ignasi de Loiola (1491-1556), prev., basc, fund. Companyia de Jesús a Roma (SJ, jesuïtes, 1540).

QUERIDOS ABUELOS

«Abuelo, ¿no te morirás, verdad?»

Nuestros menores cada día ven morir a personas, seres anónimos, en las pantallas de sus televisores, en las películas de crímenes y en los cómics perversos. Ya cuentan con que los otros —la gente en general— se mueren, pero no se hacen a la idea de que las personas queridas también algún día morirán. El caso es que nadie les prepara para asumir un acontecimiento de tamaña proporción.

Pero cuando se nos va un ser próximo y querido (el abuelo o la abuela en este caso), la muerte deja de ser un hecho objetivo para convertirse en un drama subjetivo. En otras palabras, deja de ser un fenómeno impersonal, algo que le pasa a la gente, para convertirse en un acontecimiento personal, algo que *me pasa a mí*.

La muerte de un ser querido es una ocasión única para darnos cuenta de la calidad y la intensidad de los vínculos que nos unían los unos a los otros.

Permitamos, pues, que los nietos pregunten e indaguen sobre la proximidad de la muerte de los abuelos. Tienen que obtener respuestas. No hay que responderles con evasivas, especialmente cuando hay certeza sobre la proximidad del acontecimiento luctuoso.

Así, cuando llegue el momento, si las circunstancias emocionales que rodean el hecho y la madurez de la personalidad del nieto así lo permite, dejemos que el nieto o la nieta acompañe, junto a sus padres, el proceso de despedida de este mundo de su entrañable abuelo o abuela. Pasado y futuro cogidos de la mano en el instante supremo. Y así los abuelos no habrán muerto, porque seguirán vivos en el dulce recuerdo de sus nietos.

Dr. Paulino Castells

(*Queridos abuelos*, Ediciones Ceac. Estimats avis, Ed. Columna)

ENTREVISTA

JORDI LÓPEZ CAMPS

Religió i política

Asuntos religiosos. Una propuesta de política pública (PPC Editorial) és el títol del darrer llibre de Jordi López Camps, exdirector general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya i membre de Cristianisme i Justícia. La relació entre l'Església i la política hauria de ser, segons Jordi López, «de total independència, en la línia del que diu Benet XVI en el seu llibre de Jesús; però independència no vol dir indiferència ni desinterès: l'Estat i l'Església han de tenir una relació de cooperació franca».

Quin preu té la llibertat de la fe?

Gràcies a la llibertat de la fe l'Església no renuncia a la denúncia profètica ni a proclamar els valors i principis cristians. El preu a pagar és estar a la intempèrie, sense la protecció interessada del poder polític. Des d'aquesta llibertat l'Església ha de col·laborar i cooperar amb les institucions públiques, perquè les dues institucions treballen per l'interès comú i comparteixen molts valors que humanitzen la societat.

En el llibre proposa un laïcisme incloent. Com desenvolupar-lo?

Fins ara hi havia una idea excloent del laïcisme basada en la confrontació amb la religió i la pràctica de l'anticlericalisme. Cal superar aquest concepte de laïcisme perquè correspon a un altre moment històric. Ara cal promoure un projecte de laïcitat, menys preocupat pel laïcisme i més atent d'establir punts de trobada amb totes aquelles creences i formes de pensament preocupades per la llibertat, el respecte i el desenvolupament de les persones.

La religió es fa servir sovint com a arma política. Quina proposta fa en el llibre perquè això no passi?

La religió no pot ser una arma política perquè és una proposta de fe i valors. La política es basa en una ciència allunyada del camp de la fe. Però la religió ha de parlar a l'àmbit polític proposant els seus valors i les seves preferències morals. En cap cas ha de pretendre imposar els seus punts de vista. Ha de fer una proposta basada en el diàleg. L'Església ha de preocupar-se pel bé comú des de la seva independència moral i sense poder.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

CRÒNICA

Funeral per les víctimes de l'accident ferroviari a Castelldefels. El passat 30 de juny centenars de persones es van aplegar a la parròquia de Santa Maria i a la plaça en la missa funeral presidida pel bisbe Agustí, i concelebrada pel de Terrassa i altres preveres. També presents pastors de la comunitat evangèlica i nombroses autoritats dels diversos estaments i familiars d'alguna de les víctimes. El bisbe Agustí, durant l'homilia, va voler transmetre, des de la perspectiva de la fe, la convicció que en els sofriments i dificultats de la vida és el mateix Jesús qui ens acompanya i qui ens prepara un lloc a la Casa del Pare.

Rebuda diocesana a la Creu de les Jornades Mundials de la Joventut. El passat 2 de juliol els joves de les diòcesis de Vic i Solsona van lliurar als de la de Sant Feliu aquest símbol de les JMJ, juntament amb la icona de la Mare de Déu. El lloc de trobada va ser Montserrat, acollits per la comunitat de monjos, on es van desenvolupar diverses activitats: una caminada amb els símbols fins al monestir, uns tallers i una vetlla de pregària. Aquesta diada va resultar l'ocasió per cloure el curs amb els grups de joves de la diòcesi i alhora donar el tret de sortida cap a la JMJ 2011 a Madrid, del 16 al 21 d'agost del proper any.

ESGLÉSIA DIOCESANA

AGENDA

Festivitat de sant Llorenç, titular de la catedral. El proper 10 d'agost el bisbe Agustí presidirà l'Eucaristia de les 12 h a la Catedral de Sant Llorenç, en la festa major de la ciutat de Sant Feliu de Llobregat.

Exercicis-convivències d'estiu per a joves a Gisclareny. Del 20 al 25 d'agost. Organitzat per les delegacions de Pastoral de Joventut i Vocacional, per a joves a partir dels 18 anys. Sota el lema «Et vull explicar allò que visc» podran aturar el ritme habitual de la vida i plantejar-se on són, què volen fer, per on han de continuar, què val la pena i què no, quin sentit té la seva vida, si juga algun paper Déu per a ells... Més informació: 936 327 630, secretaria@bisbatsantfeliu.cat.

Romiatge a la Mare de Déu de Bruçers. Dimecres 26 d'agost. A les 17 h, pujada a l'ermita; 17.30 h, rés dels misteris de goig del rosari, davant de les capelles; 18 h, Eucaristia i a continuació, els misteris de llum del rosari i el cant de la salve. Per concloure i celebrar les noces d'argent del romiatge, audició de sardanes amb la cobla La principal de Terrassa. Serà també ocasió d'agrair Mn. Jaume Boguñà pels seus anys de servei a la parròquia de Sant Pere de Gavà, ara que s'ha jubilat, i per felicitar a Mn. Xavier Ribas, pel seu nomenament com a nou rector.

CULTURA

Concerts a Sitges. 6 d'agost, 22 h. Concert instrumental, a càrrec de la Jove Orquestra del Comtat d'Essex (Anglaterra). 19 d'agost, 22 h. Concert de cant, flauta de bec i orgue, amb l'organista Neil Cowley, dins del cicle «Els orgues de Catalunya». Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla, Sitges.

Concert a Collbató. 8 d'agost, 19 h. Homenatge a Jesús Rodríguez Picó, en el Festival Pacem. Amb la interpretació de David Sanz (guitarra), Jordi Gendra (flauta) i Anna Escala (veu).

Tinc una història per explicar-te...

La Guillermina Cambil va arribar a Catalunya fa set anys des de terres occitanes. En porta quatre treballant com a mestra de religió a diferents escoles públiques de la nostra diòcesi. Ens explica com viu ella la seva activitat professional des de la fe.

Puc donar gràcies, ja que aquí he trobat una segona llar i una feina que m'agrada i amb la qual sento que faig un servei de profit. De les quatre escoles on treballa, tres portaven anys sense mestre de religió. Va ser començar des de zero, però la resposta ha estat molt positiva, tant per part de les famílies com per part dels alumnes i professors dels centres. Em fan sentir acceptada i estimada.

Sé que no tothom té la mateixa sort que jo. Sé que molts companys i companyes se senten sols i que, a vegades, la seva feina arriba a ser molt complicada. Però també és ben cert que no fem aquesta feina per obtenir un reconeixement professional o social, sinó que treballem amb l'esperança que els nostres alumnes siguin el dia de demà millors persones, ciutadans i cristians.

Encarregar-te de l'assignatura de religió no és com donar classe de matemàtiques, català o coneixement del medi. No és fàcil trobar recursos, però saps que els nens i les nenes d'avui aprenen més i millor amb mitjans audiovisuals o fent ús de l'ordinador. Així que t'has d'espavilar i buscar totes les eines al teu abast: pel·lícules, jocs d'ordinador, jocs webs, etc. Tot això sense descuidar els continguts, ja que la nostra societat pateix una gran mancança de cultura religiosa. És trist trobar-se amb el fet que els nens i nenes pensin que Nadal és el Pare Noel, Setmana Santa és la mona o que Tots Sants és *Halloween*.

Ens queda molta feina per fer i és possible que no veiem els fruits del nostre treball. Quan penso això me'n recordo de la història d'aquella àvia que llançava llavors per la finestra del bus, ja que el camí no tenia gaire vegetació i ella volia veure flors. Un dia ja no va pujar al bus, però al mirar els passatgers per les finestres van veure el camí ple de flors. M'agrada pensar que les meves llavorettes, si Déu vol, algun dia floriran.

ECO DE LA PALABRA

¿Un amor tan diferente?

Quèremos imaginarnos ahora al amable lector en plenas vacaciones, durante un rato de buen relax, cómodamente sentado, bajo un árbol, gozando de la brisa refrescante, en silencio, con el libro de las carmelitas *Una luz tan diferente. Páginas escogidas del Libro de la Vida* en las manos, leyendo y haciéndose preguntas esenciales. Aquellas preguntas que no quitan la paz, sino que precisamente permiten alcanzarla y dormir bien, como dice el salmista (Salmo 3,6).

Entre estas preguntas hay una que ya habíamos formulado: esta luz ¿es realmente tan distinta? O, si traducimos, tal y como sugerimos, ¿este amor es tan diferente?

La diferencia se refiere al contraste que santa Teresa vivió entre la luz y el amor ya conseguidos, y las pequeñas luces y amores que hasta entonces había ido encontrando en la vida. Pero la pregunta viene justificada porque el hallazgo de esta gran luz ha estado precedido por un largo camino andado, incluso dentro del convento, como consagrada, durante más de veinte años de búsqueda personal. ¿Cómo explicar que lo más deseado sea tan diferente de lo que a lo largo de tanto tiempo parecía poderse encontrar? Si las vivencias

y las cosas que iba hallando eran absolutamente diferentes a esta luz, ¿por qué hacían retardar su encuentro? ¿Eran mera apariencia, o también eran una cierta luz y un cierto amor?

No queremos dar la impresión de plantear aquí una «elucubración» fuera de nuestra vida. En realidad estamos poniendo en cuestión lo que hacemos y vivimos todos los días, incluidas las vacaciones. No estamos lejos de Sta. Teresa, que vivía muy personalmente y muy humanamente cada experiencia, como por ejemplo una amistad, un desengaño, un elogio, un reproche, un éxito, un fracaso, una alegría y una tristeza, una claridad y una oscuridad. Ni estamos lejos de ella en cuanto a la vida estrictamente religiosa, cuando le costaba ponerse a rezar, o cuando se perdía en lecturas o pensamientos, o cuando las prácticas religiosas eran aburridas y rutinarias...

En efecto, buscamos las relaciones de amistad, el trabajo, la convivencia diaria, la economía, el ocio, etc., porque cada una de estas cosas tiene su luz y su amor. No son mera apariencia, ni un engaño. Eso sí: no son la luz, ni el amor. Lo que nos pasa es que tal vez no nos damos cuenta de que, cuando vivimos, siempre estamos buscando y, si buscamos, es que no estamos nunca satis-

fechos. Nuestra locura llega a pretender gozar de las cosas como si fuesen el absoluto, de manera que las explotamos al máximo y agotamos todo aquello que vamos encontrando en la vida (incluso las personas). El resultado: basura de latas vacías.

Muy diferente fue el itinerario de Sta. Teresa: pronto se dio cuenta de la realidad.

—Vivir poniendo el corazón, apasionadamente, pero sin ahogar ningún movimiento interior de desear siempre más.

—Elegir el camino más directo: dejando las cosas, que «no pueden ser para siempre», esforzarse en alcanzar aquello que perdura.

—Hacer camino con humildad, dejándose amar, hasta ser vencido por Aquel que es la Luz y el Amor.

Ya vendrá después el momento de recuperar las cosas con otros ojos. Mensajes muy recomendables para las vacaciones de aquellos que padecemos la crisis económica (política, cultural, humana...?).

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat